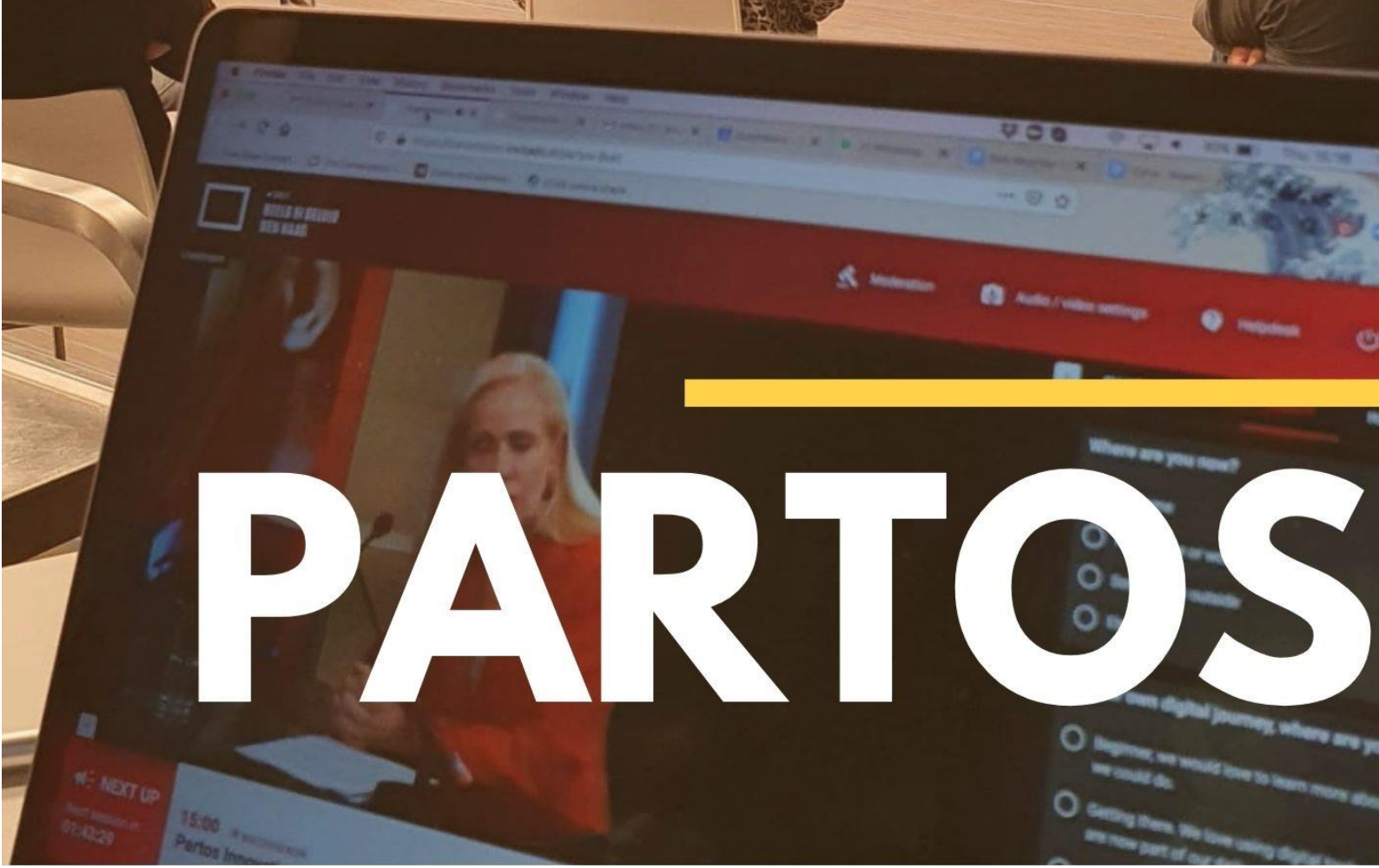

JAAR- VERSLAG 2020

PARTOS

2020, een jaar om nooit te vergeten!

Iedereen had zulke mooie plannen gemaakt voor het jaar 2020. Wij als Partos ook. Onder de noemer “Vertegenwoordigen, versnellen en vernieuwen” hadden we in het jaarplan voor 2020 duidelijke prioriteiten gesteld. Maar daar verscheen opeens corona. Als een tsunami met ongekend lange nasleep veranderde dit virus alles, wereldwijd en ook in ons eigen werk en leven. Dit maakte het voor al onze leden en ook ons team een bizar, zwaar jaar, met veel nieuwe uitdagingen. In de landenprogramma’s, binnen de organisatie en individueel.

“Een jaar om gauw te vergeten”, is de algemene verzuchting. Maar wat mij betreft: een jaar om nooit te vergeten! Op de eerste plaats omdat de coronacrisis het belang van ons werk dubbel en dwars onderstreept. De hardste klappen vielen bij de armste en meest kwetsbare groepen, zowel in ontwikkelingslanden als in rijke landen. Die situatie veranderen, dat drijft ons! Nog een reden om het jaar niet te vergeten is dat we samen met onze leden online zijn doorgegaan met ons werk. We zien zelfs dat er meer wordt samengewerkt dan voorheen. Ook voor de acht (!) nieuwe leden dit jaar was dat een belangrijke drijfveer om zich bij Partos aan te sluiten: “Samen sta je sterker”.

Als ik naar de prioriteiten kijk die we ons aan het begin van het jaar hebben gesteld, dan hebben we op die punten geleverd. De ondersteuning van leden bij de diverse openstaande subsidieprogramma’s voor Partnerschappen. De succesvolle afronding van het innovatieprogramma met extra aandacht voor digitale ontwikkelingen. Onze voorbereiding van de Tweede Kamerverkiezingen. Daar mogen we trots op zijn. Mede omdat bovenop het reguliere werk de inzet in het kader van corona nodig was. Zo realiseerden we een online ‘corona-kennisportal’, maakten we ons hard voor extra budget en grotere flexibiliteit bij het ministerie van Buitenlandse Zaken en voor het openstellen van de Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid voor NGOs. En niet geheel onbelangrijk: de beleidsmatige, politieke en maatschappelijke steun voor ontwikkelingssamenwerking, en de inzet van het maatschappelijke middenveld daarbij, is overeind gebleven. Met hartverwarmende steun van tal van wetenschappers en religieuze leiders. Dit is geen garantie voor de toekomst, maar het zijn wel pijlers waarop we verder kunnen bouwen.

Nog onwetend over de komende coronapandemie, hadden we in januari 2020 een extra, interne prioriteit toegevoegd: een krachtige impuls geven aan ons kwaliteitsmanagement. Een ambitieus plan, maar met succes afgerond. In juli 2020 ontvingen we de Partos 9001 certificering. We mogen trots zijn op deze prestaties. Tegelijkertijd was er ook een schaduwzijde: waar we altijd prat gingen op het minimale ziekteverzuim binnen het Partos-team, viel nu een aantal medewerkers langdurig uit. Gelukkig gaat het weer de ‘gezonde kant’ op. We zijn veerkrachtig en gezond, ook als vereniging. Veerkrachtig dankzij de goede samenwerking, het onderlinge vertrouwen en het toenemende ledenaantal. ‘Financieel’ gezond dankzij een positief afgesloten jaar en een hernieuwde vijfjarige subsidie voor het programma ‘Leren & Innoveren’. Het is een goede basis voor de toekomst. Een ongewisse toekomst die we met ons nieuwe jaarplan 2021 ‘Betrokken, Adaptief en Effectief’ met vertrouwen tegemoet gaan.

Bart Romijn, directeur

De wereld houdt niet op bij onze landsgrenzen

Een vraag die de toekomst zal beantwoorden is of we de kansen van 2020 voldoende hebben aangegrepen. Hebben we als samenleving daadwerkelijk lessen getrokken uit het ondergaan van een pandemie? Is onze gezondheidszorg iets anders ingericht dan slechts op basis van een decentrale, minimalistische efficiëntie? Zijn werknemers in vitale functies daadwerkelijk erkend door middel van een behoorlijk inkomen en een vast contract? En om voor Partos te spreken: zien we in dat disrupties als een pandemie niet alleen in Nederland het schisma tussen arm en rijk vergroten, maar vooral op wereldschaal? Tussen landen, tussen groepen van bewoners op deze aarde, binnen hun landen en over grenzen heen.

Ik heb enige twijfel, maar de optimist in mij zegt dat het nog kan. Om te beginnen bij de kabinetsformatie in 2021. Er is in 2020 door Partos hard en goed gewerkt aan de beïnvloeding van de partijprogramma's. Goede inhoudelijke en zelfs fundamentele keuzes kunnen bij de formatie gemaakt worden. De beïnvloeding door Partos zal daarna door moeten gaan. In een ander verband sprak ik in het afgelopen jaar een Tweede Kamerlid: 'Weet je wat me zo tegenvalt Hans, voor de meeste van mijn collega's houdt de wereld bij onze landsgrenzen op'. Herkenbaar vrees ik. Werk aan de winkel om iedereen bij de internationale les te houden. Er is meer dat ons op de wereld bindt dan handel.

Op deze plaats spreek ik namens bestuur en leden mijn grote waardering uit voor de manier waarop de Partos-organisatie het afgelopen jaar heeft gewerkt. De meeste doelstellingen zijn bereikt! En door veelvuldig met elkaar online te spreken heeft het onderling contact en overleg niet geleden onder de omstandigheden. En ja, natuurlijk is de wens en noodzaak tot persoonlijke ontmoeting, anders dan via een scherm, groot. In het belang van alle aangesloten leden en Partos hopen we vurig dat onze speelruimte wordt vergoot.

Veel van de aangesloten leden hebben tot en met 2020 veel energie moeten stoppen in het vernieuwen van de partnerrelatie met het ministerie. Met soms meer, soms minder resultaat. Voor Partos is het realiseren van de subsidie voor de komende jaren voor het nieuwe leer- en innovatieprogramma een grote stap. Het kunnen uitvoeren van dit programma is belangrijk voor de schaalgrootte van Partos.

Belangrijker is echter dat met deze erkenning een taak die bij uitstek hoort bij een brancheorganisatie, namelijk leren en innoveren, wordt geborgd. Van harte hoop ik dat wij binnen dit programma veel kunnen betekenen: voor de leden en de Partos-organisatie, maar vooral - met het oog op de vraagstukken van rijk en arm- voor de mensen die het betreft, die wij door onze programma's bereiken.

Hans Bruning, voorzitter Partos-bestuur

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord directeur en voorzitter	2
Thema's	5
Partos algemeen	5
Belangenbehartiging en Beleidsbeïnvloeding	6
Kennis, Effectiviteit en Innovatie	8
Communicatie en Beeldvorming	11
Bedrijfsvoering en Shared Services	12
De Vereniging Partos	14
Governance	14
Ledenlijst 2020	20
Samenwerkingsverbanden	21
Financieel Jaarverslag	23
Jaarrekening	24
→ Balans per 31 december 2020	24
→ Staat van baten en lasten 2020	25
Toelichting op de balans en staat van baten en lasten	26
Overige gegevens	35
→ Statutaire regeling bestemming overschot/tekort	35
→ Voorstel bestemming overschot/tekort 2020	35
Gebeurtenissen na balansdatum	35
Begroting 2021	36
Controleverklaring	38

PARTOS ALGEMEEN

De kerntaken van Partos zijn (1) Belangenbehartiging & Beleidsbeïnvloeding, (2) Kennis, Effectiviteit & Innovatie, (3) Communicatie & Beeldvorming en (4) Bedrijfsvoering & Shared Services. Onder deze koppen beschrijven we de activiteiten en resultaten van 2020. Zoals onze inzet op innovatie, ondersteuning van de lopende en nieuwe strategische partnerschappen en de voorbereidingen op de Tweede Kamerverkiezingen. Een aantal activiteiten laat zich niet onder deze titels vangen. Dit betrof allereerst onze activiteiten in verband met de coronapandemie, maar ook het adresseren van uitsluiting en ongelijkheid.

Corona: wereldwijde crisis en solidariteit

De hele wereld werd er het afgelopen jaar door overvallen: corona. Het virus drong door in alle geledingen van de samenleving, wereldwijd. Het raakte iedereen, maar trof toch vooral de armste en meest kwetsbare groepen. Een belangrijke reden voor Partos om onmiddellijk een flink aantal activiteiten te ondernemen, naast het nodige interne crisismanagement. [We hebben met succes bepleit](#) dat ook NGOs een beroep konden doen op de Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid (NOW-regeling). We hebben in het voorjaar snel een Partos '[corona-kennisportal](#)' ingericht. Deze biedt, naast veel kennisbronnen, tal van geleerde lessen en handreikingen voor communicatie, financiering, uitvoering van programma's en een overzicht van relevante activiteiten.

Op basis van diverse uitvragen onder onze leden en hun partners, hebben we actie ondernomen richting het ministerie van Buitenlandse Zaken. We hebben aangedrongen op gecontinueerde inzet via maatschappelijke organisaties, flexibiliteit bij bestaande contracten en additionele fondsen voor coronabestrijding. Dit laatste werd ondersteund door onder andere de Adviesraad voor Internationale Vraagstukken (AIV) en honderden wetenschappers en religieuze leiders. Deze Nederlandse manifestatie van internationale solidariteit geeft hoop voor de komende jaren.

Verbondenheid en gelijkheid

Verbondenheid met buitengesloten groepen en verzet tegen uitsluiting en ongelijkheid is een rode draad in het werk van Partos en onze leden. Afgelopen jaar hebben we, in samenwerking met The Broker, [een kennisdossier](#) opgesteld en een dialoog georganiseerd met de diaspora in Nederland. Deze dialoog heeft enkele vooroordelen over en weer geslecht en heeft geleid tot nieuwe inzichten en contacten. De dialoog krijgt in 2021 een vervolg, met een belangrijke bijdrage van de Internationale Organisatie voor Migratie.

Eveneens met The Broker organiseerden we [een reflectie over racisme](#) in de ontwikkelingssamenwerking. Want we vinden het van belang om verder te gaan dan alleen steunverklaringen en correct gedrag. Juist vanuit de aard van ontwikkelingssamenwerking moeten we de grondoorzaken van racisme aanpakken, zoals superioriteitsdenken, uitsluiting en machtsmisbruik.

BELANGENBEHARTIGING & BELEIDSBEÏNVLOEDING

Lobby voor gemeenschappelijke doelen (Coherentie, Maatschappelijk Middenveld, OS-budget) is een belangrijke activiteit voor Partos. Door uitwisseling en door het optrekken met leden op verschillende thema's maken we gezamenlijke proposities. Denk hierbij aan de reactie op de Rijksbegroting, maar ook bijvoorbeeld de gezamenlijke inspanningen rond de coronadebatten. Verder stond 2020 voor een groot deel in het teken van de Tweede Kamerverkiezingen van maart 2021.

Partos pleit ervoor 1 procent van de crisismiddelen vrij te maken voor internationale steun

Begin 2020 barstte de coronacrisis in alle heftigheid los. Al snel kwamen grote noodpakketten beschikbaar om de nationale economie te stutten. Partos heeft vanaf het begin, samen met leden ervoor gepleit om [1 procent van de crisismiddelen vrij te maken](#) voor internationale steun. Dit leidde er mede toe dat de Tweede Kamer [een spoedadvies](#) heeft gevraagd aan de AIV (Adviesraad Internationale Vraagstukken). [De kabinetsreactie](#) hierop liet lang op zich wachten en kwam slechts gedeeltelijk tegemoet aan de vraag en het advies. Dit was het gevolg van een politiek compromis binnen de coalitie. De druk op de politiek werd desalniettemin hooggehouden. Dit leidde mede tot een coalitie-motie over toegroeien naar de 0,7 procent.

Vorbereidingen op Tweede Kamerverkiezingen 2021 in volle gang

In 2020 is aangevangen met de voorbereidingen op de Tweede Kamerverkiezingen van maart 2021. Daarvoor is in 2020 gefocust op de verkiezingsprogramma's van de verschillende politieke partijen. Partos heeft per partij actielijnen met vertegenwoordigers van Partos-leden gefaciliteerd. Met elkaar hebben we ervoor gezorgd dat de meeste partijen goede teksten in hun programma's hebben opgenomen met betrekking tot ontwikkelingssamenwerking. Op www.partos.nl/verkiezingen hebben we een samenvatting van de verschillende programma's gemaakt op het gebied van het ODA-budget, maatschappelijk middenveld en beleidscoherentie voor ontwikkeling. Daarnaast is een communicatie-aanpak voor de verkiezingen op poten gezet. In maandelijkse calls praatten de betrokken leden elkaar bij over de ontwikkelingen.

Building Change stuwt SDG ambities Tweede Kamer omhoog

Building Change, een samenwerking van Partos, Foundation Max van der Stoel en Woord en Daad, pleit voor beleidscoherentie voor ontwikkeling en voor een eerlijke en ambitieuze uitvoering van de Sustainable Development Goals (SDG's). Nadat in 2019 de [SDG-toets een feit](#) werd, hebben we eind 2020 onderzocht of nieuwe wet- en regelgeving wel wordt getoetst op hun bijdrage aan de SDGs, specifiek in ontwikkelingslanden. We concludeerden dat de SDG-toets nog onvoldoende transparant wordt gebruikt. [Ons onderzoek](#) werd meerdere keren in de Kamer besproken en droeg eraan bij dat minister Kaag verkondigde dat de SDG-ambitie voor een volgend kabinet omhoog moet. Het ministerie onderzoekt momenteel hoe het Integraal Afwegingskader, waar de SDG-toets onderdeel van is, gebruiksvriendelijker en transparanter kan worden gemaakt. Verder is er in 2020 bijgedragen aan een onafhankelijk Spotlight Report over de mate waarin Nederland bijdraagt aan het bereiken van de SDG's. Dit rapport wordt op 1 maart 2021 gepresenteerd.

Partos Lobby-netwerkbijeenkomsten herhaaldelijk goed bezocht

In 2020 startte het lobbyteam van Partos met het organiseren van lobby-netwerkbijeenkomsten. De opzet van deze bijeenkomsten is altijd tweeledig: te beginnen met een inspirerende spreker over een actueel onderwerp, gevolgd door een uitwisseling over activiteiten en wetenwaardigheden tussen leden. We organiseerden in het afgelopen jaar vier bijeenkomsten met de volgende sprekers: Kiza Magendane met [een provocerend betoog](#) over het loslaten van de 0,7 procent, Myrthe Hilkens over [effectieve campagnes](#), Dirk-Jan Koch over de onbedoelde effecten van lobby en advocacy binnen ontwikkelingssamenwerking, en onze Europese collega's Kasja Hanula van CONCORD gaven een interessant [inkijkje in de Brusselse wereld](#). Per sessie sloten er tussen de dertig en vijftig lobbyisten aan. Deze geslaagde serie aan events maakt dat we dit concept meenemen naar 2021!

CONCORD en Europese Ontwikkelingsagenda

In de Tweede Kamer heeft Partos ingezet op [twee beïnvloedingsmomenten](#) over het Europese Ontwikkelingsbeleid, namelijk bij de AO's Raad Buitenlandse Zaken Ontwikkelingssamenwerking (RBZ/OS). Tijdens dit overleg spreekt de commissie van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking met de minister over de Nederlandse inzet voor het Europese ontwikkelingsbeleid. Zo kan de Kamer invloed uitoefenen op wat de minister tijdens een Europees overleg ter sprake brengt. Hierbij werkt Partos samen met CONCORD: het Europese platform voor ontwikkelingsorganisaties. Mede op basis van CONCORD-informatie hebben we brieven opgesteld voor Nederlandse Kamerleden. Ook onderhoudt Partos goed contact met betrokken beleidsambtenaren. Daarbij maakten we onder meer gebruik van het met Partos-leden opgestelde position paper over het nieuwe Europese Meerjarig Financieel Kader (2020-2027).

De Politieke Monitor: overzichtelijk en actueel!

Met behulp van de politieke monitor stellen we Partos-leden in de mogelijkheid om zich goed te laten informeren wat er door het jaar heen gebeurt in de politiek met betrekking tot ontwikkelingssamenwerking. Wekelijks ontvangen geabonneerden de update in hun mailbox. Deze update bestaat uit een selectie van relevante Kamerstukken en nieuwsberichten, inclusief een korte duiding. Ook maken we regelmatig verslagen van debatten en bevat de mailing een politieke agenda. Daarnaast is er het online monitoringssysteem, monitor.partos.nl, een database waarmee je alle artikelen kunt doorzoeken en teruglezen. In 2020 ontvingen 298 medewerkers van 74 verschillende lidorganisaties de Politieke Monitor.

KENNIS, EFFECTIVITEIT EN INNOVATIE

Ontwikkelingsorganisaties en hun partners werken aan de effectiviteit van hun inzet door voortdurende aandacht voor kwaliteit, leren en innovatie. Naast voor de organisatie relevante thematische en landen-specifieke kennis delen zij een belang bij het gezamenlijk leren over rollen en strategieën van civil society en over passende samenwerkingsvormen met aandacht voor lokaal eigenaarschap, duurzame resultaten en inclusiviteit. Daarbij komt dat de huidige sterk veranderende context van ontwikkelingssamenwerking hoge eisen stelt aan het adaptief vermogen en de innovatiekracht van organisaties. Om organisaties daarbij te ondersteunen initieerde Partos in 2016 The Spindle, het innovatieplatform van Partos, dat financieel mogelijk werd gemaakt door het ministerie van Buitenlandse Zaken. The Spindle speelde een belangrijke aanjagende en faciliterende rol bij het agenderen, gezamenlijk leren en innoveren op voor ontwikkelingsorganisaties belangrijke thema's. Het platform Spindle richtte zich hierbij op vier thema's: Leave No One Behind, New Ways of Working Together, Civic Power, Making Data Count. 2020 was het laatste jaar van The Spindle, én een waarbij alle activiteiten online gingen. Data & Digital was in 2020 het centrale thema binnen The Spindle.

The Digital Journey: leden werken samen aan idee- en productontwikkeling

Veel Partos-leden maken gebruik van digitale toepassingen in hun werk: chatbots, A.I. , blockchain, datagedreven besluitvorming. Sommige organisaties zijn nog in een verkennende fase. In 2020 organiseerde Partos vanuit The Spindle een [Digital Journey](#) met als doel deze organisaties bijeen te brengen in een traject waar gezamenlijk werd gewerkt aan idee- en productontwikkeling. Vertegenwoordigers van 35 verschillende organisaties hebben deelgenomen. Deze zogenaamde "LinkingPins" organiseerden zichzelf in zeven Joint Action Groups op basis van gedeelde ambities. Samen met digitale experts (bijv. uit het bedrijfsleven en academia) zijn ze aan de slag gegaan om deze ambities verder uit te werken tot zeven concrete plannen/designs voor prototypes. Zo maakten ze onder andere een assessmenttool voor organisaties om te bepalen in hoeverre ze al datagedreven werken en hoe ze daarin zichzelf kunnen verbeteren.

The 30 Most Inspiring Digital Innovations 2020

De jaarlijkse Best Innovation Awards focuste dit jaar op digitale innovaties vanuit het Mondiale Zuiden. Het resulteerde in 61 inzendingen. Een groep van negen experts, zelf ook uit het Mondiale Zuiden, beoordeelde de inzendingen op basis van een door hen vastgestelde scorecard, waarna ze [dertig winnaars](#) selecteerden. Al deze winnaars kregen ieder een eigen pitchvideo, deelname aan een online co-creatiesessie, en de mogelijkheid zich te presenteren tijdens het Partos Innovatie Festival. De kracht van dit initiatief was dat het zichtbaar maakte wat er aan potentieel aan digitale innovaties aanwezig is in de landen waar Nederlandse organisaties werken.

The Food Hackathon

[The Food Hackathon](#) was een initiatief in samenwerking met Woord & Daad, Heifer en Edukans, waarbij door middel van een hackathon de lokale vraag leidend was bij de gezamenlijke ontwikkeling van een digitale oplossing. Aan dit initiatief namen vertegenwoordigers deel van grassroots-organisaties en boeren uit regio's in Oeganda (Lira en Jinja). Vooralsnog leidde dit tot een WhatsAppgroep waarin boeren en hun coöperaties zijn vertegenwoordigd voor kennis- en ideeontwikkeling. Maar het uiteindelijke doel is een digitaal platform waarmee hulpvragen van lokale boeren en aanbod van ontwikkelingsorganisaties dichterbij elkaar worden gebracht.

Leren van de Strategische Partnerschapsprogramma's

'Rethinking ownership and control in advocacy partnerships', met die opdracht kwamen zo'n zestig deelnemers namens vijftig organisaties bijeen op 6 februari 2020, voor wat later één van de laatste grote fysieke bijeenkomsten in 2020 bleek te zijn. Hoe faciliteer je lokaal eigenaarschap van de lobby- en advocacy-agenda binnen internationale, met donorgeld gefinancierde programma's? De uitwisseling werd ingeleid met presentaties door Willem Elbers van de Radboud Universiteit en Margit van Wessel van de Wageningen Universiteit. De Power Awareness Tool werd gepresenteerd als middel om samen met je partners macht in besluitvorming zichtbaar en bespreekbaar te maken. Op 16 september volgde een tweede bijeenkomst, gecombineerd met het Civic Space Platform, ditmaal online met twintig deelnemers, en een thema passend bij het door corona afgedwongen nieuwe werken: Digital Security of Civil Society Partnerships in a (post-)covid-19 era. Met bijdragen van European Center for Non-Profit Law, Digital Defenders Partnership (Hivos), Totem (Free Press Unlimited) and Oxfam Novib zoemden we in op digitale rechten, geleerde lessen, alternatieve digitale platforms en tools.

Leave No One Behind: het platform dat zich sterk maakt voor inclusie

[Het Leave No One Behind platform](#) verbindt organisaties, kennisinstututen en individuen die zich sterk maken voor inclusie door middel van gezamenlijke lobby, kennisuitwisseling en innovatie. Doel is om het thema te agenderen bij organisaties en het ministerie, en om gezamenlijk te leren. In 2020 kwam het platform vier keer online bij elkaar, en ook hier was 'data en digital' het centrale thema. Zo waren er sessies over [digital security](#), [digital citizenship](#) en – in samenwerking met DCDD - disaggregated data, allemaal gezien vanuit de LNOB-lens.

Community of Practice on Shifting Power

In 2019 ontwikkelde [de Shift the Power Lab](#) de [Power Awareness Tool](#). In 2020 werd er een [community of practice](#) opgericht. Naast de werking van de tool in de praktijk, kijkt de community ook naar die aspecten in aanvraagformulering en implementatieprocedures van door het ministerie gefinancierde programma's, die de machtsgelijkheid negatief beïnvloeden. In november 2020 werden tijdens de kick-off bijeenkomst drie werkgroepen gevormd: één ter bestudering van de systemische oorzaken, één die kijkt naar mogelijke acties om hierdoor ontstane machtsongelijkheid te herstellen en één die beleidsaanbevelingen formuleert voor zowel organisaties in de partnerschappen als voor het ministerie en andere donoren.

Community of Practice on Community Led Development

Een nieuw leerinitiatief dat het afgelopen jaar het licht zag, is [de Community of Practice on Community Led Development](#), een gezamenlijk initiatief van Partos, The Hunger Project, Butterfly Works, en the movement for Community-Led Development. Theorie en best practices op het gebied van lokaal geleide ontwikkeling en human-centered design zijn de ingrediënten. Het toepassen van het geleerde in de praktijk van ontwikkelingsorganisaties is het doel. Met grote regelmaat en actieve deelname van een internationaal samengesteld publiek werden er in 2020, na een eerste fysieke bijeenkomst, zeven online sessies georganiseerd. Die gingen over uiteenlopende onderwerpen als: design thinking technieken, data- en digitale toepassingen en community based philanthropy,

---

allemaal in het licht van de bruikbaarheid voor community led development in de praktijk. [De uitwisseling wordt in 2021 voortgezet](#) met een meer programmatische aanpak.

De Impactwijzer, kennisportal over impactgericht werken voor goededoelenorganisaties

Vanaf 2017 was Partos met Goede Doelen Nederland en CBF een van de drijvende krachten achter de Impact Challenge. Dit is een breed gedragen initiatief om de impact van maatschappelijke organisaties te vergroten en meer zichtbaar te maken. Eén van de activiteiten die hieruit voortvloeide, was de lancering van [de Impactwijzer](#) (NL/EN) in 2019, een kennisportal over impactgericht werken voor de goededoelensector. De website is gebouwd in opdracht van Partos en Goede Doelen Nederland en werd ook in 2020 door hen beheerd met ondersteuning van een redactie bestaande uit PME-medewerkers en consultants werkzaam voor goededoelenorganisaties.

Externe evaluatie van The Spindle en de ontwikkeling van het nieuwe Partos learning- and innovation program

In het vijfde en laatste jaar van The Spindle initieerde Partos een externe evaluatie van het innovatieprogramma. Deze evaluatie werd met ondersteuning vanuit het team uitgevoerd door Into Outcome en begeleid door een externe referentiegroep bestaande uit Ivan Pouwels, expert op het gebied van innovatie binnen brancheverenigingen, Marieke de Wal van de Erasmus Universiteit en Judith Flick van War Child. [Het eindresultaat](#) van dit proces bestond uit een rapport met positieve waardering voor de behaalde resultaten en de toegevoegde waarde van de inzet van Partos op innovatie, en een rijke hoeveelheid van lessen en aanbevelingen voor de toekomst. Op basis hiervan ontwikkelde Partos een nieuw programma; het Partos leer- en innovatieprogramma (2021-2025) dat in november werd goedgekeurd voor financiering door het ministerie van Buitenlandse Zaken.

Integriteit

Hoe communiceer je over integriteit in je jaarverslag? In februari 2020 organiseerde Partos in samenwerking met Goede Doelen Nederland en Governance & Integrity [een bijeenkomst](#) over dit thema, waar geleerd werd onder andere aan de hand van de ervaringen van Plan Nederland.

De opgerichte Partos werkgroep Integriteit heeft twee doelen: intervisie voor integriteitsmedewerkers bij Partos-lidorganisaties, en het agenderen van thema's die gezamenlijk kunnen worden opgepakt. Onderwerpen die aan bod kwamen waren onder andere: integriteit in de samenwerkingsketen, een zorgvuldige afhandeling van meldingen, racisme in ontwikkelingssamenwerking, en het rapporteren van meldingen aan je donor.

COMMUNICATIE EN BEELDVORMING

Het belang om de resultaten van ontwikkelingssamenwerking beter over het voetlicht te krijgen bij politiek, media en publiek blijft onverminderd groot. Toch konden we hier in 2020 minder op inzetten dan gewild. Corona, maar ook mindere capaciteit binnen ons team maakten dat we scherpere prioriteiten moesten stellen. Toch hebben we een flinke bijdrage kunnen leveren aan het eerdergenoemde coronaportaal en aan de voorbereidingen van de verkiezingen. Daarnaast hebben we opvolging gegeven aan de eerder georganiseerde 'proeftuinen' door dit jaar de onderzoeksproeftuinen te organiseren; een onderzoekstraject over de effecten van positieve communicatie. Uiteraard kon ook het jaarlijkse Partos Innovation Festival niet op dezelfde manier doorgang vinden als voorgaande jaren. Het was een vuurdoop maar ook dit festival ging in 2020 volledig online.

Onderzoeksproeftuin: Positieve wegen naar betrokkenheid

In 2019 organiseerde Partos [een drietal proeftuinen](#) voor communicatieprofessionals gefocust op constructieve communicatie rondom ontwikkelingssamenwerking. In het afgelopen jaar bouwden we hierop voort door de organisatie van de Onderzoeksproeftuin. Wat maakt dat mensen een boodschap als positief en hoopvol ervaren? En wat voor een soort campagnes leiden op termijn tot meer trouwe donateurs? Deze vragen stonden het afgelopen jaar centraal in het traject. Het werd een intensief en leerzaam traject in samenwerking met onderzoeker Mirjam Vossen en Wilde Ganzen, Amref Flying Doctors, Dorcas en Woord & Daad. Tijdens de tweede fase sloten ook Red een Kind en Young Africa aan. Mirjam Vossen leidde het onderzoek, Partos en leden gaven input en bespraken vervolgens de uitkomsten en conclusies. Deze gesprekken leverden genoeg informatie op om naast alle resultaten ook een praktische checklist op te stellen met de do's en de dont's op het gebied van communicatie.

De eerste online editie van het Partos Innovation Festival

Op 8 en 9 oktober verzamelden meer dan vierhonderd deelnemers vanuit meer dan vijftig verschillende landen zich tijdens [het digitale Partos Innovation Festival](#). Het thema van dit jaar: Digital Civic Power. Een uitdaging om het altijd bruisende evenement dat we doorgaans organiseren in Pakhuis de Zwijger nu vanuit een studio te presenteren en faciliteren. Tegelijkertijd gaf het mensen van over de hele wereld de mogelijkheid om deel te nemen en kennis en ideeën uit te wisselen. Geheel in context van de coronapandemie bracht Kitty van der Heijden (Directeur-Generaal Internationale Samenwerking van het ministerie van Buitenlandse Zaken) dit als volgt: "Never waste a good crisis, but use the opportunities". Het festival was dit keer opgedeeld in drie blokken met elk een eigen subthema, sprekers, panels en demo's van digitale tools. Zo zagen we onder andere 'digitaal antropoloog' Payal Arora op het podium als keynote verschijnen, kregen deelnemers van de (eerdergenoemde) 'Digital Journey' de kans om te laten zien tot welk prototype ze waren gekomen en legden genomineerden van de Most Inspiring Digital Innovations uit welke inclusieve en duurzame 'digital innovaties' zij bedacht hebben.

BEDRIJFSVOERING EN SHARED SERVICES

Effectieve ontwikkelingsorganisaties en effectieve ontwikkelingssamenwerking, daar gaat het om bij Partos. Door ruimte en voorwaarden te scheppen voor de leden kunnen zij effectief en impactvol werken aan een rechtvaardige en duurzame wereld voor iedereen. Dit doet Partos onder andere door het realiseren van inkoopvoordelen en andere vormen van ondersteuning op het gebied van bedrijfsvoering.

Partos Financial Network

Het Partos Financial Network is een kennisnetwerk dat sessies organiseert rondom vakspecifieke issues die voortkomen uit het werken met zuidelijke partners en veldkantoren. Het netwerk kent een vaste kern waarbij Partos functioneert als verbindende kracht. Het zijn de leden zelf die de thema's aandragen. In 2020 hebben Partos-leden in diverse 'financiële kennissessies' geparticipeerd:

- Ronde Tafel De-risking en toegang tot financiële dienstverlening voor maatschappelijke en non-profit organisaties (o.l.v. Human Security Collective)
- Treasury management for International NGOs (Partos, SNV, StoneX Group)
- Negatieve rente (Partos)
- (On)Voorwaardelijke subsidieverplichtingen in relatie tot het opstellen van de jaarrekening (Goede Doelen Nederland)
- Verwerking Partnercontracten (Goede Doelen Nederland)
- Waardering nalatenschappen - Voorgenomen aanpassing RJ 640 en RJk C1 (Goede Doelen Nederland)
- FX and Cashmanagement (Humentum)

Partos activiteiten op het gebied van HRM

We ondernamen het afgelopen jaar diverse activiteiten op het gebied van HRM. Een aantal voorbeelden:

- Het webinar 'Het coronavirus en uw verzuimverzekering', georganiseerd door Shared Service partner Sazas.
- Het webinar 'Reorganiseren: hoe doe je dat succesvol en zorgvuldig', in samenwerking met de Vijverberg Advocaten en Cordaid.
- Human Capital Group voerde een onderzoek 'Salarisindexatie Goede Doelen Branche' uit. Dit gebeurde ook in samenwerking met Goede Doelen Nederland. Dit onderzoek vindt eens in de twee jaar plaats om zo een benchmark op het gebied van salarissen binnen de sector te realiseren.

Shared Services: inkoopvoordelen via Partos in 2020

Gedurende 2020 is aan het [pakket aan inkoopvoordelen](#) niet veel veranderd. De telefonieaanbieding van Ziggo is afgefallen omdat de reseller en Ziggo/Vodafone uit elkaar gegaan waren en Ziggo alleen via resellers werkt. Aan het eind van 2020 stopte vanwege de minimale belangstelling, op initiatief van Sazas, ook de samenwerking met Sazas verzuimverzekeringen.

Ontwikkelingen in 2020:

- **Dienstreizen:** het contract met ATPi is gecontinueerd voor twee jaar. In 2020 maakten dertig leden gebruik van de dienstreizen van ATPi. Dit contract wordt gemonitord door Partos. Covid-19 zette ook de reiswereld op zijn kop waardoor er 85 procent minder omzet was voor ATPi.
- **(Online) Media Monitoring:** er is een contract met Meltwater; vijftien deelnemers.
- **Visumdiensten:** loopt via CIBT visas, 22 gebruikers in 2020. Ook visa aanvragen werden door covid-19 minder afgenomen. Dochteronderneming Newland Chase van CIBT visas biedt sinds 2018 ook immigratiediensten aan.
- **Zakelijke reisverzekering AON:** in 2020 waren er tien gebruikers. Er is een mantel voor de specifieke risico's van de leden.
- **Vertaaldiensten:** het raamcontract met Livewords is voor 2020 gecontinueerd. LiveWords heeft door covid-19 haar tarieven verlaagd in 2020.
- **Ziekteverzuimverzekering:** het SAZAS-verzuimpakket wordt sinds 2018 aangeboden, maar stopt per 1 januari 2021 als Shared Service.
- **HRM-ondersteuning bij grensoverschrijdend werken:** er is een overeenkomst met Exterus waar leden terecht kunnen met vragen, of voor advies of ondersteuning op sociale en fiscale aspecten van grensoverschrijdend werken.
- **Preferred Suppliers Juridische diensten:** met name adviseurs op het gebied van arbeidsrecht, contractrecht en fiscaal recht worden ingeschakeld.
- **AVG-tool:** de Stichting AVG voor verenigingen heeft een handige tool ontwikkeld waarmee je stapsgewijs door de procedure heen kan 'lopen' en zo 'AVG-compliant' kan worden. Deze AVG-tool is voorzien van vele formats en documenten die je makkelijk op maat kunt maken voor je eigen organisatie. Partos-leden kunnen hier met 50 procent korting gebruik van maken. De kosten hiervan zijn gebaseerd op de personeelsomvang.

Bijeenkomsten en monitoring van de shared service ATPi

Er is in 2020 één bijeenkomst georganiseerd met de monitoringgroep en ATPi-delegatie om te bespreken waar de dienstverlening van ATPi verbeterd kan worden. Door covid-19 kwam het vliegverkeer bijna volledig stil te liggen en is er verder geen bijeenkomst meer doorgegaan. Ook is er in overleg met de gebruikers geen survey-enquête uitgestuurd. Wel is er vanuit Partos tot begin oktober dagelijks een update verstuurd aan de gebruikers van het contract over de stand van zaken in verband met covid-19 op de vliegvelden wereldwijd.

DE VERENIGING PARTOS

Contactgegevens:

Naam	Vereniging Partos
Adres	Ellermanstraat 18b, 1114 AK, Amsterdam/Duivendrecht
Telefoon	+31(0)20 3209901
Kamer van Koophandel	34214586
Website	www.partos.nl
Email	info@partos.nl

GOVERNANCE

De voornaamste, formeel aansturende organen zijn de Algemene Ledenvergadering (ALV), het bestuur en de directie. Daarnaast dragen veelvuldige contacten met leden, alsook Nederlandse en internationale samenwerkingspartners bij aan keuzes van strategie en acties.

Missie Partos

Het doel van Partos is impactvolle ontwikkelingssamenwerking voor een inclusieve, vreedzame, rechtvaardige en duurzame samenleving voor iedereen. Daarbij ligt de focus op de armste en meest kwetsbare groepen en gebieden wereldwijd. De Duurzame Ontwikkelingsdoelen (SDG's) vormen voor Partos het alomvattende en richtinggevende kader. Partos streeft dit doel na door op basis van wederzijds vertrouwen leden te verbinden, vernieuwen, versterken, en te vertegenwoordigen. De drie waardenstrategieën innovatie, kwaliteit en focus vormen de benadering waarmee Partos haar doelen nastreeft. Continu zoekt Partos waar zij als branchevereniging het verschil kan maken, op basis van de kracht van diversiteit, kwaliteiten en bereidheid tot samenwerking van leden.

De in het jaarplan 2020 vastgestelde doelen van Vereniging Partos waren:

1. **Veerkracht.** Partos en leden zijn effectief, innovatief en toekomstgericht.
2. **Integriteit.** Partos en leden voeren een gedegen integriteitsbeleid met extra aandacht voor seksueel wangedrag en machtsmisbruik.
3. **Politieke stootkracht.** Partos werkt samen met haar leden strategisch, gefocust en doelgericht richting de Tweede Kamer, overheid en andere stakeholders, met als resultaat coherent, goed gefinancierd en impactvol ontwikkelingssamenwerkingsbeleid.
4. **Bewijsvoering.** Partos en leden krijgen overtuigend bewijzen en verhalen van effectiviteit en innovatieve kracht van de Nederlandse ontwikkelingssamenwerking over het voetlicht bij overheid, politiek, media en publiek.
5. **Actief draagvlak.** Partos en leden bewerkstelligen een actief en breed draagvlak in de Nederlandse samenleving voor ontwikkelingssamenwerking.
6. **Civic Space.** Partos en leden mobiliseren steun bij overheid, politici, bedrijfsleven en kennis- en financiële instellingen ter bescherming van de ruimte voor en inbreng door civil society (civic space) wereldwijd.
7. **Verbinding.** Partos en leden fungeren als actieve, cruciale schakels in impactvolle samenwerkingsverbanden voor inclusieve, duurzame ontwikkeling.

Binnen onze kerntaken Kennis, Effectiviteit en Innovatie, Communicatie en Beeldvorming en Lobby en Belangenbehartiging (en ondersteunende activiteiten voor bedrijfsvoering, inclusief Shared Services) waren alle activiteiten gericht op deze zeven doelen. Dat gold ook de niet in het jaarplan geplande activiteiten voor corona en inclusie. Voor een uitvoeriger verslag verwijzen wij naar de overzichten van activiteiten in eerdere hoofdstukken.

Algemene Ledenvergadering

Het hoogste orgaan binnen de vereniging is de Algemene Ledenvergadering, die een belangrijke rol speelt in de formele besluitvorming. Deze vergadering vindt tweemaal per jaar plaats. Iedere lidorganisatie heeft hier stemrecht en kan meebepalen over de koers van de vereniging. In principe wordt de ALV bijgewoond door de directeuren – of gevolmachtigde vervangers - van de lidorganisaties.

De Algemene Ledenvergadering (ALV) kwam in 2020 in april en november bijeen. Vanwege de lockdown dit keer niet in een fysieke, maar in digitale setting. In april waren 61 organisaties vertegenwoordigd en in november 67 organisaties. Tijdens [de voorjaarsvergadering](#) keurden de leden zowel de jaarrekening als het jaarverslag van 2019 goed. De diverse coronagerelateerde acties en de lobbyvoorbereidingen voor de Tweede Kamerverkiezingen van maart 2021 kregen uitvoerige aandacht. De ALV stemde ook in met het bestuurslidmaatschap van Meike van Ginneken (directeur SNV).

Tijdens [de ALV van november 2020](#) keurden de leden het jaarplan voor 2021 en de bijbehorende begroting goed, na bespreking van met name de gestelde prioriteiten, waaronder de toekomstverkenning en de inzet op de verkiezingen. Twee leden gaven een kijkje in de keuken (Mercy Corps en Young Africa) en Raj Kumar, hoofdredacteur van Devex, mediaplatform voor For the global development-community, gaf zijn kijk op een aantal belangrijke ontwikkelingen in ontwikkelingssamenwerking.

Verenigingsbestuur

Algemeen

Het bestuur van Partos bestaat uit maximaal zeven leden inclusief de voorzitter. De voorzitter is onafhankelijk en de bestuursleden zijn statutair directeur bij een lidorganisatie. De voorzitter wordt gekozen door het bestuur en zijn/haar benoeming wordt door de Algemene Ledenvergadering bevestigd. Bestuursleden worden door de statutaire directeuren bij de lidorganisaties gekozen en door de ALV bevestigd. Zowel de voorzitter als de bestuursleden worden voor een periode van drie jaar gekozen. Zij kunnen zich eenmaal herkiesbaar stellen en dus maximaal zes jaar zitting hebben in het bestuur. Het bestuur ziet primair toe op de strategie en het jaarplan van Partos, alsook op het functioneren van de directeur van Partos. Jaarlijks houdt het bestuur een functioneringsgesprek met de directeur.

Bestuursontwikkelingen

In 2020 vond een aantal bestuurswisselingen plaats. Het penningmeesterschap werd overgenomen door zittend bestuurslid Ton Meijers. Meike van Ginneken trad in april toe als nieuw bestuurslid.

Maar met haar vertrek van SNV naar het International Fund for Agricultural Development (IFAD, Italië), nam zij al snel weer afscheid van het bestuur. Nieuwe bestuursleden Erik Ackerman (VSO) en Edwin Visser (ZOA) werden in november geïnstalleerd.

Het bestuur vergaderde in 2020 zes keer, inclusief één heisessie. Behalve de heisessie en de januarivergadering, vonden de vergaderingen digitaal plaats. Naast onderwerpen die op de agenda van de Algemene Ledenvergadering stonden, besprak het bestuur onder meer de volgende zaken:

- Interne Gedragscode Integriteit van Partos
- Kwaliteitsmanagement, incl. een aangepast reglement voor de Audit Commissie en een aangepaste procedure voor de Administratieve Organisatie en Interne Controle (AO/IC).
- Partos-acties gericht op de lopende en de nieuwe Strategische Partnerschappen van het ministerie van Buitenlandse Zaken
- Acties naar aanleiding van de coronacrisis
- De tussentijds bijgestelde begroting (bijstelling met name vanwege corona-acties)
- Inzet op de Tweede Kamerverkiezingen maart 2021
- Subsidievoorstel Partos Leren en Innoveren 2021-2025.

Het bestuur heeft één subcommissie: de auditcommissie. Deze komt tweemaal per jaar bijeen en bespreekt de begroting en de jaarrekening, het treasury-beleid en de hoogte van de reserveringen. Bestuursvergaderingen worden door de medewerkers van Partos - onder coördinatie van de directeur- voorbereid en van documentatie voorzien. De directeur woon alle bestuursvergaderingen bij. Afhankelijk van het onderwerp nemen op uitnodiging ook andere teamleden deel aan de vergadering.

Verenigingsbestuur in 2020

Naam	Functie	Lid sinds	Lidorganisatie	Nevenfuncties
Hans Bruning	Voorzitter	18-4-2019 (eerste termijn)	Onafhankelijk	→ Eigenaar van Hans Bruning Bestuursadvies → Partner Denktank Socires
Ton Meijers	Lid, Penningmeester	15-11-2018 (eerste termijn)	Oxfam Novib	→ Raad van Toezicht Stichting Beheer Subsidiegelden DRA → Lid Algemene Vergadering van Aandeelhouders Triple Jump
Ariette Brouwer	Lid, Vertrouwenspersoon	18-4-2019 (eerste termijn)	Simavi	→ Bestuurslid van Stichting Novum, secretaris → Jurylid Stichting SponsorRingen

Evelijne Bruning	Lid, Vicevoorzitter	17-11-2016 (tweede termijn)	The Hunger Project	→ Bestuurslid Both Ends en World in Progress, lid Raad van Advies AMID
Jeroen van der Sommen	Lid, Secretaris	13-11-2015 (tweede termijn)	Akvo	→ CEO Akvo Singapore Pte Ltd → Bestuurslid Akvo Kenya Foundation
Rina Molenaar	Lid	18-4-2019 (eerste termijn)	Woord en Daad	→ Bestuurslid Prisma → Auteur Uitgeverij Jongbloed → Bestuurslid Vrienden van Leliezorg → Columnist Reformatorisch Dagblad
Meike van Ginneken	Lid	23-4-2020 tot 1-10-2020	SNV	-
Erik Ackerman	Lid	12-11-2020 (eerste termijn)	VSO	Voorzitter bestuur GroenLinks in de Europese Unie (2014-heden)
Edwin Visser	Lid	12-11-2020	ZOA	-

Directie Partos

Bart Romijn is sinds 1 februari 2014 in dienst als directeur van de Vereniging Partos. Hij is voorzitter van de internationale adviesraad van [Voice](#).

Partos kernteam

Het kernteam van Partos bereidt het jaarlijkse werkplan voor en voert dit uit, na goedkeuring door de Algemene Ledenvergadering. De sfeer op kantoor is open en inclusief. Lijnen zijn kort en de medewerkers en teams werken kerntaak- en projectgericht. Wekelijks, en sinds de intrede van de coronagerelateerde lockdown tweemaal per week online, is er een teamoverleg om de activiteiten op elkaar af te stemmen en samenwerking te optimaliseren. De directeur en de hoofden van de kerntaken (Kennis, Effectiviteit & Innovatie, Belangenbehartiging & Beleidsbeïnvloeding, en Communicatie & Beeldvorming en Shared Services) stemmen wekelijks op hoofdlijnen ieders activiteiten af. Eén- tot tweewekelijks vinden bilaterale gesprekken plaats tussen leidinggevenden, projectleiders en hun medewerkers. Regelmatig vinden functioneringsgesprekken plaats en binnen het team is er een vertrouwenspersoon aangesteld, alsook binnen het bestuur.

Partos kent een 36-urige werkweek. Het bureau telde op 31 december 2020 zeven vaste en drie tijdelijke medewerkers, acht vrouwen en twee mannen. Twee van de drie tijdelijke contracten zijn begin 2021 omgezet in een vast contract (innovatie-facilitator, resp. politieke analist). De derde tijdelijke aanstelling betreft de vervanging van een office-manager die in maart ontslag nam. Een vaste medewerker is in september met pensioen gegaan. Bij aanstellingen kijkt Partos naar de meest geschikte kandidaat; er wordt vooralsnog geen voorkeursbeleid gevoerd. Waar de afgelopen jaren het ziekteverzuimpercentage 0 procent was, is dit in 2020 erg hoog geweest (14,9 procent), mede in

verband met de coronacrisis. In het kader van verbetering van het kwaliteitsmanagement heeft Partos haar personeelsbeleid doorontwikkeld en vastgelegd in een Personeelsgids. Qua salarissen volgt Partos de indexering van de CAO Sociaal Werk.

Het kernteam bestond in 2020 uit de volgende medewerkers:

→ Anne-Marie Heemskerk	Manager Kennis, Effectiviteit & Innovatie
→ Annemiek Mion	Programma-assistent (tot 1 maart)
→ Annewies Kuipers	Innovatiefacilitator The Spindle (tot 1 september)
→ Bart Romijn	Directeur
→ Cecile Bakker	Office manager
→ Ezgi Demirtas	Office manager (vanaf maart 2020, tijdelijk)
→ Koos de Bruijn	Advocacy manager
→ Margreet van der Pijl	Innovatiefacilitator (tijdelijk in 2020, vast in 2021)
→ Marion van der Knoop	Financiën, HRM & shared services
→ Marije ten Have	Politiek analist (tijdelijk in 2020, vast in 2021)
→ Sarah Hendriks	Communicatie & Beeldvorming
→ Sera Koolmees	Communicatie & Beeldvorming

Geen meldingen integriteitsissues

Noch binnen het team, noch bij het bestuur zijn integriteitsissues gemeld in 2020. Conform de Partos Gedragscode heeft Partos zelf ook voortvarend werk gemaakt van haar interne integriteitssysteem, waaronder het met het team gezamenlijk opstellen van een interne gedragscode integriteit. Begin 2020 hebben het bestuur en het team deze interne code geaccordeerd. In het verlengde daarvan hebben we begin 2020 de nieuwe functie integriteitsmedewerker ingesteld en ook een nieuwe vertrouwenspersoon gekozen.

Klachtencommissie

Klachten over lidorganisaties die betrekking hebben op een mogelijke schending van [de Gedragscode van Partos](#), moeten primair worden opgelost in contact met de betrokken organisatie. Een beroep op de nalevingsprocedure van Partos kan alleen als eerst de klachtenprocedure van de betrokken organisatie is doorlopen. In 2020 is geen gebruikgemaakt van de Partos klachtenprocedure.

Kwaliteitsmanagement intern – Partos 9001

Tientallen leden van Partos zijn Partos-9001 gecertificeerd. Daar kan Partos zelf natuurlijk niet bij achterblijven. De echte reden was een brede wens van het team om meer duidelijkheid over en betere stroomlijning van interne processen te krijgen. In februari 2020 is een project gestart met als hooggestelde ambitie in juli 2020 Partos 9001 gecertificeerd te zijn. En dat is gelukt. Een prestatie om trots op te zijn. Maar belangrijker, een goede basis voor gestage en weloverwogen verbeteringen in de toekomst. Het eerste half jaar hebben we tal van procesbeschrijvingen gerealiseerd, beleid aangescherpt en acties uitgevoerd (waaronder beleid voor duurzaamheid en gender, interne

controle, medewerkerstevredenheid). Sinds juli hebben we de verbeteringen voortgezet, met onder meer de totstandkoming van de personeelsgids en een task-team voor automatisering.

Duurzaamheid Partos-bureau

Partos streeft ernaar waar mogelijk bij te dragen aan een duurzame bedrijfsvoering. Zo kiest Partos altijd voor de groene variant van kantoorartikelen, is het papier recyclebaar, worden plastic afval en papier apart ingezameld en kantoomaterialen afgevoerd naar een recyclestation. We stimuleren het gebruik van openbaar vervoer, evenals het plannen van online of telefonische werkbesprekingen in plaats van fysieke bijeenkomsten. Laatstgenoemde was in 2020 meer regel dan uitzondering gezien het feit dat het grootste gedeelte van de tijd vanuit huis werd gewerkt. Internationale vergaderingen welke altijd al bij voorkeur plaatsvinden per telefoon, Skype, of een andere online omgeving, vonden het afgelopen jaar enkel digitaal plaats.

Partos-leden

Partos is 2020 met 100 leden begonnen en heeft het jaar afgesloten met 108 leden. Uitgetreden per 1 januari 2021 zijn: ISA en Dance4life (ivm de fusie met Rutgers). De volgende nieuwe leden zijn toegetreden: Kerk in Actie, KNVB WorldCoaches, Right to Play, United Network of Young Peacebuilders, Volunteer Activists, Wereld Natuur Fonds Nederland, Women Win, en World Vision. Zie de complete ledenlijst op pagina 20.

Ledenmanagement

Het kernteam en de bestuursleden hebben frequent contact met leden van Partos via de twee jaarlijkse ledenvergaderingen, werkbezoeken, bijeenkomsten van werkgroepen, conferenties en via allerhande samenwerkingsactiviteiten. Dit geeft het kernteam en het bestuur belangrijke voeding en voeling. De waardenstrategie Kwaliteit (zie onze missie) houdt hiermee verband: in alle diensten hoge kwaliteit nastreven, luisteren naar en al dan niet proactief reageren op wat leden nodig hebben en vragen, en betrokkenheid genereren. Het gaat hierbij niet alleen om ogen en oren binnen de vereniging, maar ook om voor de leden relevante externe ontwikkelingen te signaleren en te duiden. Het ledenwaarderingsonderzoek is hierbij een belangrijk hulpmiddel. Het laatste onderzoek was in 2019 en een nieuw onderzoek, geïntegreerd in de toekomstverkenning, zal in 2021 plaatsvinden. Partos heeft op verschillende momenten en voor verschillende onderwerpen een uitvraag onder leden gedaan: tweemaal Partos-breed in het kader van corona, voor de evaluatie van het Innovatieprogramma 2016-2020 en via diverse acties voor het Programma Leren en Innoveren 2021-2025, en via het lobbynetwerk. Zie voor de resultaten en opvolgende acties eerdere hoofdstukken.

Risicobeheer

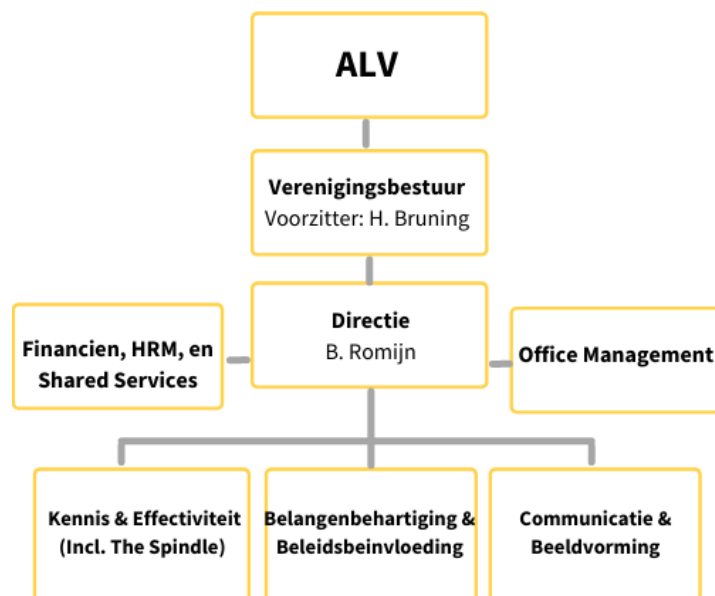
De in de risicoanalyse geïdentificeerde risico's hebben zich in 2020 niet gemanifesteerd. Begin 2020 is de risicoanalyse geactualiseerd. Maar soms doet zich het ondenkbare voor. En dat gebeurde via het coronavirus. In bovenstaande hoofdstukken staat beschreven hoe Partos is ingesprongen op de coronacrisis. Naast reguliere activiteiten in het kader van risicobeheer, zijn voor Partos en haar leden vooral de activiteiten van het innovatieprogramma van belang. Van hieruit worden nieuwe ontwikkelingen gevolgd en geduid en manieren ontwikkeld om te anticiperen op kansen en bedreigingen. Het kwaliteitsmanagementtraject leverde een verbeterpunt in risicomanagement op, namelijk om risicomanagementoverwegingen explicieter mee te nemen bij de planning van interne

projecten, zoals bij interne ict-projecten. Het bestuur heeft kennisgenomen van de risicomaatregelen en is van mening dat de controle van Partos van het risicosysteem en de risico's toereikend is.

Ledenlijst 2020

- ActionAid
- Aflatoun (St. Child Savings International)
- AgriProFocus
- Aidsfonds
- Akvo
- AMREF Flying Doctors
- Aqua for All
- Both ENDS
- BRAC International
- CARE Nederland
- Centre for Safety and Development
- CHOICE
- CNV International
- Cordaid
- Dance4Life
- DCDD
- Defence for Children
- DOEN, Stichting
- Dokters van de Wereld
- Dorcas
- Edukans
- European Journalism Centre
- Fairfood
- Fair Wear
- FICDD ChristenUnie
- Friends of the Earth Netherlands
- Free a Girl
- Free Press Unlimited
- Foundation Rural Energy Services
- GPPAC Foundation
- Habitat for Humanity
- HealthNet TPO
- Heifer Nederland, Stichting
- Hivos
- I+ Solutions
- ICCO
- ICRA
- International Justice Mission Nederland
- IRC
- International Sports Alliance
- IUCN NL
- Karuna Foundation
- Kerk in Actie
- Kinderpostzegels Nederland
- KIT (Tropeninstituut)
- KNVB WorldCoaches
- Leger des Heils
- Leprastichting
- Light for the World
- Liliane Fonds
- Mama Cash
- Max foundation
- Max van der Stoel Foundation
- Media Focus International
- Medisch Comité Nederland-Vietnam
- Mercy Corps Netherlands
- Milieudefensie
- Nederlands Helsinki Comité
- NEDWORC
- NIMD
- North Star Alliance
- ONE
- Oxfam Novib
- PAX
- Plan International Nederland
- Prisma
- PSI Europe
- Radio La Benevolencija
- Rainforest Alliance & UTZ
- Red een Kind
- Right to Play
- RNW Media
- Rode Kruis, Het Nederlandse
- Rutgers
- Save the Children Nederland
- Schone Kleren Campagne
- Simavi
- SNV
- Solidaridad
- SOMO
- SOS Kinderdorpen
- Sympany
- TEAR
- Terre des Hommes
- The Hague Academy for Local Governance
- The Hunger Project
- Transnational Institute
- Tropenbos
- UNICEF
- UNOY Peacebuilders
- Vastenactie
- Volunteer Activists
- VSO Nederland
- WageIndicator Foundation
- War Child
- WECF Nederland
- Wemos
- Wereldkinderen
- Wereld Natuur Fonds Nederland
- Wetlands International
- Wilde Ganzen, stichting
- WO=MEN
- Women Win
- Woord en Daad
- World Vision
- Young Africa International
- Young in Prison
- ZOA

Organogram Partos

Samenwerkingsverbanden

- Partos en leden van Partos zijn actief in verschillende werkgroepen. In 2020 waren de volgende werkgroepen actief:
  - Partos-lobbygroep; deze groep bestaat uit lobbymedewerkers van (in alfabetische volgorde) Cordaid, Hivos, ICCO, Oxfam Novib, PAX, Prisma, Plan International - Nederland en Woord en Daad. Zij hebben van hun directies het mandaat gekregen om op branchebrede, organisatie-overstijgende onderwerpen te werken. Standpunten en brieven die Partos richting politiek gebruikt, vinden hun basis in de Partos-lobbygroep.
  - Partos Civic Space Platform; een platform van maatschappelijke organisaties (waaronder niet-leden) die zich inzetten voor de ruimte voor maatschappelijke organisaties. Het Civic Space Platform werkt nauw samen met het Breed Mensenrechtenoverleg.
  - Dutch Platform Leave No One Behind; een platform van maatschappelijke organisaties (waaronder niet-leden) die zich inzetten voor de inclusie van gemarginaliseerden.
- Als innovatieplatform van Partos, faciliteerde The Spindle een aantal Communities of Practice die toegankelijk zijn voor zowel leden als niet-leden:
  - Community of Practising Innovators: innovators van Nederlandse NGOs delen inspiratie en werken samen aan specifieke casussen.
  - Community of Practice on Innovative Finance: NGOs, maar ook consultants, journalisten en bedrijven delen nieuwe manieren van financiering om ontwikkelingssamenwerking mogelijk te maken.
- Partos is actief lid van CONCORD, de Europese koepel voor ontwikkelingssamenwerking.

-
- Partos is lid van [CIVICUS](#), the World Alliance for Citizen Participation. Partos is tevens lid van hun AGNA-netwerk, gericht op kwaliteit en kennisdeling voor en door nationale platformen.
  - Partos is lid van het Horizon Scanning Platform van het International Civil Society Centre in Berlijn.
  - Partos heeft regelmatig afstemming met nationale platforms in o.a. het Verenigd Koninkrijk (BOND), Ierland (Dochas) en Denemarken (Globalt Fokus).
  - Partos neemt regelmatig deel aan andere internationale NGO-platforms, zowel op het niveau van directeuren als op specifieke dossiers zoals integriteit en innovatie.
  - Partos werkt op veel terreinen samen met Goede Doelen Nederland, onder andere op het gebied van integriteit, shared services, HRM, financiën, communicatie, kennisdeling en toezicht. Ook de Impact Challenge maakt onderdeel uit van de samenwerking.
  - Partos werkt nauw samen met het ministerie van Buitenlandse Zaken. Er vindt regulier overleg plaats tussen Partos en de Directie Sociale Ontwikkeling (DSO).
  - Partos is, samen met ruim 250 andere organisaties en bedrijven, medeondertekenaar van de Charter voor de Sustainable Development Goals (SDGs). De Charter richt zich op het vormen van coalities om de SDG's te behalen, een nationale agenda en communicatie over de SDG's. Inmiddels is ter ondersteuning van de Charter een door het ministerie van Buitenlandse Zaken gefinancierd secretariaat ingesteld. Partos is via de directeur vertegenwoordigd in de stuurgroep, bestaande uit vertegenwoordigers van Nederlandse koepelorganisaties. Ook vanuit communicatie overleggen we over gezamenlijk optrekken in de implementatie van de SDG's.
  - Partos werkt samen met de Worldconnectors.
  - De directeur van Partos is voorzitter van de internationale adviesraad van het door Oxfam Novib en Hivos beheerde programma Voice.
  - Samen met Woord en Daad en Foundation Max van der Stoel vormt Partos 'Building Change', met als doel om de SDGs en beleidscoherentie voor ontwikkeling hoger en breder op de politieke agenda te krijgen.
  - Partos is vriend van [Nudge](#) (een netwerk voor duurzame verandering) en partner van [OneWorld](#) voor duurzame en eerlijke journalistiek.

Financieel Jaarverslag

Jaarrekening	24
→ Balans per 31 december 2020	24
→ Staat van baten en lasten 2020	25
Toelichting op de balans en staat van baten en lasten	26
Overige gegevens	35
→ Statutaire regeling bestemming overschot/tekort	35
→ Voorstel bestemming overschot 2020	35
Gebeurtenissen na balansdatum	35
Begroting 2021	36
Controleverklaring	38

JAARREKENING

Balans per 31 december 2020 (na voorgestelde bestemming van het resultaat).

Activa	ref.	31-12-2020	31-12-2019
1. Vaste Activa	5		
<i>1.1 Immateriële vaste activa</i>			
→ Software Politieke Monitor		2.450	6.484
<i>1.2. Materiële vaste activa</i>			
→ Verbouwing		2.690	5.342
→ Inventaris en inrichting		4.424	5.476
		9.564	17.302
2. Vlottende Activa			
<i>2.1 Vorderingen</i>	6		
→ Debiteuren		6.474	9.271
→ Omzetbelasting		-	2.841
→ Te ontvangen VOICE project		-	26.208
→ Overige vorderingen en overlopende activa		116.292	7.277
<i>2.2 Liquide middelen</i>	7	419.739	618.375
		542.505	663.972
Totaal activa	€	552.069	681.275
Passiva	ref.	31-12-2020	31-12-2019
3. Fondsen en Reserves	8		
3.1 Continuïteitsreserve Partos Algemeen		391.661	390.958
3.2 Bestemmingsreserve Onderzoek		30.000	-
3.3 Bestemmingsreserve Leren & Innoveren		28.766	18.766
		450.427	409.724
4. Schulden			
<i>4.1 Kortlopende schulden</i>	9		
→ Crediteuren		17.439	16.934
→ Pensioenfonds		39.726	35.727
→ Gereserveerde vakantiedagen		14.402	7.622
→ Nog te besteden innovatieplatform The Spindle		-	187.861
→ Overige schulden en overlopende passiva		20.365	12.100
→ Loopbaanbudget verplichting		9.711	11.307
		101.643	271.551
Totaal passiva	€	552.069	681.275

STAAT VAN BATEN EN LASTEN

Baten	ref.	werkelijk 2020	begroot 2020	werkelijk 2019
	10			
Contributies		657.291	620.000	599.760
Trainingen en bijeenkomsten		13.958	12.000	31.306
World's Best News		-	-	42.997
Shared Services		4.605	6.000	7.916
Innovatieplatform The Spindle		410.432	500.000	582.602
VOICE subsidie		-	-	102.003
Financiële baten	15	32		135
Totale baten	€	1.086.318	1.138.000	1.366.720
Lasten	ref.	werkelijk 2020	begroot 2020	werkelijk 2019
	14			
Kosten van Activiteiten				
Lobby & Advocacy		14.613	18.750	11.698
Trainingen en bijeenkomsten		10.368	15.000	31.358
Communicatie		19.073	43.750	12.732
Kennis & Effectiviteit		15.805	10.000	9
Ledenwaarderingsonderzoek		-	-	6.369
Deelname CONCORD		17.000	17.000	17.000
Actieplan Integriteit		-	-	26.736
World's Best News		-	-	42.997
Innovatieplatform The Spindle		455.941	533.000	602.990
VOICE		-	-	65.327
Overige Kosten				
Personeelskosten	11	400.027	432.500	493.131
Huisvestingskosten	12	54.033	69.000	65.406
Beheerkosten	13	58.755	64.000	54.925
Totale lasten	€	1.045.615	1.203.000	1.430.678
Resultaat	€	40.703	-65.000	-63.958
Resultaatverdeling				
Toevoeging Continuïteitsreserve		703	-40.000	2.277
Onttrekking Continuïteitsreserve		-	-	-
Toevoeging Bestemmingsreserve Onderzoek		30.000	-	-
Onttrekking Bestemmingsreserve Onderzoek		-	-25.000	-
Toevoeging Leren & Innoveren		10.000	-	-
Onttrekking Leren & Innoveren		-	-	-66.235
Resultaat na mutaties fondsen en reserves €		0	0	0

TOELICHTING OP DE BALANS EN STAAT VAN BATEN EN LASTEN

1. Algemeen

Deze jaarrekening laat de balans en resultaten zien van de Vereniging Partos.

Doelstelling

De Vereniging Partos heeft ten doel (Statuten, artikel 2):

- a) de vertegenwoordiging en behartiging van de gemeenschappelijke belangen van haar leden en de branche Particuliere Organisaties voor Internationale Samenwerking;
- b) het stimuleren van de kwaliteitsversterking, waaronder professionalisering van de branche;
- c) het ondersteunen van de leden en derden in hun bedrijfsvoering, waaronder het aangaan van collectieve arbeidsvoorwaarden en het aanbieden van diensten tegen vergoeding, een en ander in de ruimste zin van het woord;
- d) het onderhouden van goede betrekkingen namens de leden met belanghebbende partijen in de omgeving van de branche van Nederlandse particuliere organisaties werkzaam op het gebied van internationale samenwerking;
- e) het bevorderen van een positieve beeldvorming over de branche;
- f) de vergroting van de maatschappelijke erkenning van en waardering voor de branche.

2. Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Algemeen

Deze jaarrekening is opgesteld volgens de richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor micro- en kleine rechtspersonen (RJK) Richtlijn C-1: kleine Organisatie – zonder winststreven. De waarderingsgrondslagen zijn gebaseerd op de historische kosten en kostprijzen. Activa en passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. In de balans en staat van baten en lasten zijn referenties opgenomen die verwijzen naar de toelichting.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar. De personeelskosten voor The Spindle waren in de begroting 2020 opgenomen in de personeelskosten Partos. Voor een goede vergelijking is het bedrag voor de personeelskosten in de begroting 2020 aan de kosten activiteiten van The Spindle toegevoegd.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment dat de activa in gebruik worden genomen.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De

afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment dat de activa in gebruik worden genomen. De immateriële activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de geschatte economische levensduur, of lagere bedrijfswaarde.

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de nominale waarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit direct opeisbare banktegoeden. De kleine kas is eind oktober 2020 opgeheven.

3. Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het jaar. Baten en lasten worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd.

Batenverantwoording

Baten uit contributies worden geheel toegerekend aan het jaar waarop deze betrekking hebben. Overige baten worden verantwoord voor zover deze in het boekjaar gerealiseerd zijn.

Lasten

De lasten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Afschrijvingen

Vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte economische levensduur van de aanschaf. De volgende afschrijvingspercentages zijn gehanteerd:

- Verbouwingen 20% per jaar
- Inventaris (inclusief hardware) 33% per jaar
- Software 33% per jaar

De aanschaf van vaste activa tot € 1.000,- per stuk wordt volledig als kosten geboekt in het jaar van aanschaf.

De afschrijvingen op vaste activa worden gebaseerd op de verkrijgingsprijs. Afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire methode op basis van de geschatte economische levensduur.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten zijn gewaardeerd tegen nominale waarde en gesaldeerd. Rente die op voorschotten wordt ontvangen wordt afgeboekt van de baten. Gezien de huidige rentestand, die nihil is, heeft in 2020 geen verrekening plaatsgevonden.

4. Begroting

De begroting 2020 is vastgesteld op de Algemene Ledenvergadering van 14 november 2019.

5. Vaste activa

5.1. Immateriële vaste activa

Het verloop van de immateriële vaste activa gedurende het boekjaar was als volgt:

	SW Politieke Monitor
Boekwaarde per 31.12.2019	6.484
Investerings boekjaar	-
Aanschafwaarde per 31.12.2020	12.124
Eerdere afschrijvingen	-5.641
Afschrijving boekjaar	-4.033
Boekwaarde per 31.12.2020	€ 2.450

5.2. Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa gedurende het boekjaar was als volgt:

	Inventaris
Boekwaarde per 31.12.2019	5.476
Investerings boekjaar	2.251
Aanschafwaarde per 31.12.2020	16.347
Eerdere afschrijvingen	-8.619
Afschrijving boekjaar	-3.304
Boekwaarde per 31.12.2020	€ 4.424

	Verbouwingen
Boekwaarde per 31.12.2019	5.342
Investerings boekjaar	-
Aanschafwaarde per 31.12.2020	41.008
Eerdere afschrijvingen	-35.667
Afschrijving boekjaar	-2.652
Boekwaarde per 31.12.2020	€ 2.690

6. Vorderingen

	31-12-2020	31-12-2019
Debiteuren	6.474	9.271
Te ontvangen financiering VOICE project	-	26.208
Vorderingen vooruitbetaald	1.419	-
Overige vorderingen	13.472	7.277
Te ontvangen eindfinanciering The Spindle	97.571	-
Te vorderen omzetbelasting	3.830	2.841
<i>Subtotaal overige vorderingen</i>	<i>116.292</i>	
Totaal Vorderingen	€ 122.766	45.597

Toelichting op Innovatieplatform The Spindle

Partos had voor de periode 2016 – 2020 een subsidie toezegging van € 2.500.000,- van het ministerie van Buitenlandse Zaken. Het bedrag is bijna volledig benut en in 2021 volgt de eindafrekening.

7. Liquide middelen

	31-12-2020	31-12-2019
Kas	-	117
Triodos R.C.	63.627	47.641
ASN Sparen	100.000	314.366
Rabo R.C.	6.115	74
Rabo Bonus sparen	249.997	256.177
Totaal	€ 419.739	618.375

Partos beschikt over betaalrekeningen bij de Triodos Bank en de Rabobank. Naast deze rekeningen heeft Partos bij de ASN en Rabobank spaarrekeningen. Alle gelden zijn direct opeisbaar. Partos heeft geen gelden belegd in aandelen of iets dergelijks. Het beleid is vastgesteld na een risicoanalyse van het bestuur waarbij gelden deels bij ideële banken en deels bij een systeembank zijn geplaatst.

De kleine kas is per 31 oktober definitief opgeheven.

8. Reserves en fondsen

De resultaatverdeling 2020 is als volgt: Het positief resultaat is € 40.703,-. Het bestemmingsfonds Leren & Innoveren is hernoemd naar bestemmingsreserve Leren & Innoveren, aangezien er geen sprake is van een beperking die is opgelegd vanuit derden. Aan deze reserve is € 10.000,- toegevoegd, die is gereserveerd voor de vernieuwing van de website van Partos. In 2021 vindt er weer een ledenwaarderingsonderzoek én een toekomstverkenning Partos 2021 plaats, hiervoor wordt € 30.000,- aan de bestemmingsreserve Onderzoek toegevoegd. Het restant van het positieve

resultaat € 703,- wordt toegevoegd aan de continuïteitsreserve zodat Partos voldoende middelen heeft om aan haar verplichtingen te voldoen.

Uitgangspunten bij de verdeling zijn:

- De bestemmingsreserve Leren & Innoveren dient ter financiering van de nieuwe website.
- De bestemmingsreserve Onderzoek dient om onderzoeken te financieren, zoals de toekomstverkenning Partos en het Ledenwaarderingsonderzoek.

De auditcommissie van het Partos-bestuur heeft 28 februari 2013 het richtbedrag voor de continuïteitsreserve vanaf 31 december 2012 vastgesteld op: de jaarhuur van de huisvesting en vijf maanden salaris van het vaste personeel dat voor 2021 de facto neerkomt op € 350.000,-. In 2020 is besloten dat er geen algemene reserve op de balans komt, maar dat niet-begrote acties ten laste van de continuïteitsreserve gaan, zover deze dat toelaat.

Het verloop van het Eigen Vermogen gedurende 2020 is als volgt:

Verdeling Reserves en Fondsen	A	B	C	D=B-C	E=A+D
	Saldo per 1-1-2020	Toevoeging	Onttrekkingen (uitgaven)	Mutatie 2020	Saldo per 31-12-20
Continuïteitsreserve	390.958	703	-	703	391.661
Bestemmingsreserve Onderzoek		30.000		30.000	30.000
Bestemmingsreserve Leren & Innoveren	18.766	10.000	-	10.000	28.766
Totaal	€ 409.724	40.703	-	40.703	450.427

9. Kortlopende schulden

	31-12-2020	31-12-2019
Crediteuren	17.439	16.934
Afdracht loonheffingen en pensioenfonds	39.726	35.727
Vakantiedagen	14.402	7.622
Nog te besteden WBN-derden	-	-
Nog te besteden Innovatieplatform The Spindle	-	187.861
Overige schulden en overlopende passiva	20.365	12.100
Loopbaanbudget	9.711	11.307
Totaal	€ 101.643	271.551

Toelichting op Innovatieplatform The Spindle

Dit programma is per 31 december 2020 afgerond. In 2021 vindt de eindrapportage plaats.

Toelichting op overige schulden en overlopende passiva

Dit bedrag betreft grotendeels de opgenomen kosten voor de accountant betreffende de controle van de jaarrekening en de tijdelijke inhuur van een externe medewerker in verband met ziekte.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen:

Huurverplichtingen

Vanaf 2015 heeft Partos een nieuw vierjarig contract getekend, einde looptijd december 2018. Deze overeenkomst wordt vervolgens voortgezet voor een aansluitende periode van telkens 1 jaar. De jaarlijkse verplichting bedraagt € 39.600,-.

10. Baten

Baten	werkelijk 2020	begroot 2020	werkelijk 2019
Contributies	657.291	620.000	599.760
	657.291	620.000	599.760
Overige opbrengsten			
Trainingen en bijeenkomsten	13.958	12.000	31.306
World's Best News	-	-	42.997
VOICE Leave No One Behind	-	-	102.003
Shared Services	4.605	6.000	7.916
Innovatieplatform The Spindle	410.432	500.000	582.602
	428.995	518.000	766.824
Totale baten	€ 1.086.286	1.138.000	1.366.584

Contributie en Partos-ledenadministratie

In 2020 waren er 108 leden.

Toegetreden in 2020: Kerk in Actie, KNVB WorldCoaches, Right to Play, Unoy Peacebuilders (United Network of Young Peacebuilders), Stichting Volunteer Activists, Women Win, WWF NL (Wereld Natuur Fonds NL) en World Vision.

Uitgetreden per 31/12/2020: International Sports Alliance (ISA) en Dance4Life (fusie met Rutgers).

Bijdragen trainingen en bijeenkomsten

Dit betreft de bijdragen aan PME-cursussen.

Innovatieplatform The Spindle

Dit programma wordt gefinancierd door het ministerie van Buitenlandse Zaken en is in 2020 afgerond. Partos heeft een eigen bijdrage aan staf en externe kosten. Het te ontvangen eindsaldo staat geparkeerd op de balans en wordt naar verwachting halverwege 2021 ontvangen.

Shared Services

De beheerkosten voor het dienstreizencontract zijn naar rato verdeeld onder de deelnemende organisaties op basis van de omzet dienstreizen 2020. Daarnaast vallen de opbrengsten uit het beheer van de inkoopcontracten hieronder.

11. Personeelskosten

	werkelijk 2020	begroot 2020	werkelijk 2019
Brutolonen	547.908		540.679
Sociale lasten en premies	136.946		133.247
Doorberekende loonkosten The Spindle	-299.575		-269.000
Reiskosten	6.392		16.000
Deskundigheidsbevordering	1.799		2.964
Inhuur personeel	1.871		39.498
Ontvangen ziekengelden	-47.143		-
Personeelsverzekering Verzuim	9.164		
Overige personeelskosten	42.666		29.743
Totaal	€ 400.027	432.500	493.131

De doorberekende salariskosten voor The Spindle zijn voor een betere zichtbaarheid direct ondergebracht bij de kosten activiteiten.

De verzuimverzekering was voorgaande jaren onder 'overige personeelskosten' verantwoord. De totale werkelijke kosten 'overige personeelskosten' bedragen € 55.851,-.

Er zijn in 2020 acht stagiaires actief geweest, ieder voor ongeveer een half jaar. Eind 2020 waren tien medewerkers in dienst, in totaal 8,7 FTE. De gemiddelde leeftijd in 2020 was 45 jaar. Het ziekteverzuim was hoog met 14,9 procent, mede veroorzaakt door covid-19.

Vergoeding directie en bestuur in 2020

Brutoloon	99.324
Sociale lasten	10.291
Pensioenbijdrage werkgever	10.415
Totaal	120.030

De directie werd gevormd door de heer A. Romijn, deze heeft een fulltime functie en een bruto maandsalaris van € 7.183,- (2019 € 6.502,-). In 2019 bedroegen de salariskosten van de directie € 110.535,-. Het salaris is gebaseerd op basis van de Regeling beloning directeuren van goederdoelenorganisaties per 1-1-2018. Het bestuur is onbezoldigd.

12. Huisvestingskosten

	werkelijk 2020	begroot 2020	werkelijk 2019
Huur en servicekosten	39.679	36.600	38.471
Ondersteunende diensten	3.087	11.000	7.331
Kleine aanschaffingen	920	1.500	1.887
Overige huisvestingskosten	357	3.100	3.865
Afschrijving	9.990	13.800	13.851
Totaal	€ 54.033	69.000	65.406

13. Algemene beheerkosten

	werkelijk 2020	begroot 2020	werkelijk 2019
Bestuurskosten algemeen	2.100	1.000	527
Kosten ALV	-	7.500	7.784
Vergaderkosten	968	1.000	-
Representatiekosten	262	1.000	675
Automatiseringskosten	15.232	15.000	8.575
Administratiekosten	457	3.500	3.879
Accountantskosten	13.599	12.000	14.559
Advieskosten	11.684	6.000	828
Overige	14.453	17.000	18.098
Totaal	€ 58.755	64.000	54.925

Algemene Ledenvergadering

Door covid-19 heeft er geen fysieke ledenvergadering plaatsgevonden.

Advieskosten

Partos is het eerste half jaar van 2020 een kwaliteitstraject ingegaan en heeft in juli 2020 de Partos-9001 certificering gekregen. De advieskosten bestaan uit de interne en de externe audit.

14. Activiteiten

	werkelijk 2020	begroot 2020	werkelijk 2019
Lobby & Advocacy	14.613	18.750	11.698
Trainingen, bijeenkomsten, Innovatiefestival	10.368	15.000	31.358
Communicatie	19.073	43.750	12.732
Kennis & Effectiviteit (covid-19)	15.805	10.000	9
Deelname CONCORD	17.000	17.000	17.000
Ledenwaarderingsonderzoek	-	-	6.369
Actieplan Integriteit	-	-	26.736
Externe projectkosten World's Best News	-	-	42.997
Innovatieplatform The Spindle	455.941	533.000	602.990
VOICE	-	-	65.327
Totaal	€ 532.800	637.500	817.216

Lobby & Advocacy

Kosten bestaan uit de Netwerk Lobbygroep, onderhoud en verbetering van de Politiek Monitor en voorbereidingen voor de verkiezingen 2021 die ten laste van Lobby & Advocacy zijn gekomen.

Trainingen, bijeenkomsten en Innovatiefestival

Door covid-19 is het Innovatie Festival online georganiseerd. Er zijn kosten gemaakt voor moderators, sprekers en zaalhuur. Hiervoor is € 24.000,- gefinancierd vanuit The Spindle. In 2020 zijn 2 PME-cursussen georganiseerd, waarvan één online.

Communicatie

Communicatie zit ruim onder het budget. In de begroting was € 20.000,- opgenomen voor een nieuwe geïntegreerde website van Partos en het programma Leren en Innoveren dat in 2021 van start gaat. De ontwikkeling van de website is overgeheveld naar 2021.

Kennis & Effectiviteit (covid-19)

Covid-19 zette de wereld op zijn kop! Zo ook de ontwikkelingssamenwerking. Reizen werd afgeraden en thuiswerken de norm. Er is een extern deskundige ingehuurd ter ondersteuning van de covid-19 acties.

Innovatieplatform The Spindle

De activiteiten voor The Spindle zijn eind 2020 afgerond. De doorbelaste loonkosten zijn bij de kosten van activiteit The Spindle ondergebracht. Daarnaast heeft Partos een eigen bijdrage in stafkosten aan externe kosten.

15. Financiële baten

Rente	werkelijk 2020	begroot 2020	werkelijk 2019
Bankrente	32	-	135
Totaal	€ 32	-	135

Partos belegt haar vermogen niet, maar heeft een spaarrekening bij de ASN-bank en de Rabobank. De rente is vrijwel nihil.

OVERIGE GEGEVENS

Statutaire regeling bestemming overschot/tekort

De Algemene Ledenvergadering dient op grond van de statuten een besluit te nemen over de bestemming van het in een boekjaar behaalde overschot of tekort, op basis van een voorstel van het bestuur.

Voorstel bestemming resultaat 2020

Het bestuur stelt voor de over 2020 gemaakte resultaatverdeling als volgt toe te passen op de reserves en de fondsen.

Verdeling Reserves en Fondsen	A	B	C	D=B-C	E=A+D
	Saldo per 1-1-2020	Toevoeging	Onttrekkingen (uitgaven)	Mutatie 2020	Saldo per 31-12-2020
Continuïteitsreserve Partos	390.958	703	-	703	391.661
Bestemmingsreserve Onderzoek	-	30.000		30.000	30.000
Bestemmingsreserve Leren & Innoveren	18.766	10.000	-	10.000	28.766
Totaal	€ 409.724	40.703	-	40.703	450.427

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum met significante gevolgen voor de jaarrekening.

1 jaar doorbetaling huur excl. servicekosten 33.000

BEGROTING 2021

	Begroot 2021	Begroot 2020	Realisatie 2019
BATEN			
Contributies	670.000	620.000	599.760
Overige baten	796.700	518.000	766.960
TOTALE BATEN	€ 1.466.700	1.138.000	1.366.720
LASTEN			
Personeelskosten	429.000	432.500	493.131
Algemene kosten	121.500	133.000	120.331
Activiteit kosten	934.965	637.500	617.216
TOTALE LASTEN	€ 1.485.465	1.203.000	1.430.678
RESULTAAT	-18.765	-65.000	-63.958
FONDSEN EN RESERVES			
Saldo Continuïteitsreserve 1-1-2021	391.661		
Onttrekking/toevoeging	-		
Continuïteitsreserve 31-12-2021	391.661		
Bestemmingsreserve Leren & Innoveren 1-1-2021	28.765		
Onttrekking/toevoeging	-18.765		
Bestemmingsreserve Leren & Innoveren 31-12-2021	10.000		
Bestemmingsreserve Onderzoek 1-1-2021	-		
Onttrekking/toevoeging	30.000		
Bestemmingsreserve Onderzoek 31-12-2021	30.000		
RESULTAAT NA VERDELING	-		
Opbouw continuïteitsreserve:			
5 maanden doorbetaling salarissen	325.000		
1 jaar doorbetaling huur excl. servicekosten	33.000		
	358.000		

De saldi van de reserves en het fonds in de begroting wijken af van de reële bedragen, de begroting wordt immers voor de jaarafsluiting opgesteld en vastgesteld.

VASTGESTELD DOOR HET BESTUUR VAN DE VERENIGING PARTOS

Amsterdam, 29 maart 2021*	Amsterdam, 29 maart 2021
De directie,	Voorzitter,
A. Romijn	J. Bruning

Penningmeester,	Bestuurslid,
T. Meijers	E. Ackerman

Bestuurslid,	Bestuurslid,
E. Bruning	A. Brouwer

Bestuurslid,	Bestuurslid,
R. Molenaar	E. Visser

Vereniging Partos, Ellermanstraat 18b, 1114 AK Amsterdam

*Origineel voorzien van handtekeningen in het archief van Partos.

CONTROLEVERKLARING

Origineel ondertekend in archief van Partos.